

Predmet C-33/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

23. siječnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Landgericht Ravensburg (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

7. siječnja 2020.

Tužitelj:

UK

Tuženik:

Volkswagen Bank GmbH

Predmet glavnog postupka

Ugovor o potrošačkom kreditu – Pravo na povlačenje iz ugovora – Informacije koje treba uključiti u ugovor – Direktiva 2008/48/EZ

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 10. stavak 2. točku (l) Direktive 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ tumačiti na način da se u ugovoru o kreditu

a) prilikom sklapanja ugovora o kreditu važeća kamatna stopa koja se primjenjuje u slučaju zakašnjelih uplata mora priopćiti kao apsolutna vrijednost, a

barem se kao apsolutna vrijednost mora navesti važeća referentna kamatna stopa (u ovom predmetu osnovna kamatna stopa u skladu s člankom 247. BGB-a [(Građanski zakonik)]) na temelju koje se važeća kamatna stopa koja se primjenjuje u slučaju zakašnjelih uplata izvodi primjenom dodatka na osnovnu kamatu (u ovom predmetu pet postotnih bodova u skladu s člankom 288. stavkom 1. drugom rečenicom BGB-a [(Građanski zakonik)])?

b) konkretno mora objasniti mehanizam prilagodbe kamatne stope koja se primjenjuje u slučaju zakašnjelih uplata, a najmanje se mora uputiti na nacionalne odredbe iz kojih se prilagodba kamatne stope koja se primjenjuje u slučaju zakašnjelih uplata može razabrati (članci 247., 288. stavak 1. rečenica 2. BGB-a [(Građanski zakonik)])?

2. Treba li članak 10. stavak 2. točku (r) Direktive 2008/48/EZ tumačiti na način da se u ugovoru o kreditu mora navesti konkretan i potrošaču razumljiv postupak za utvrđivanje kompenzacije koju je potrebno platiti u slučaju prijevremene otplate kredita, tako da potrošač visinu kompenzacije koja nastaje u slučaju prijevremenog otkazivanja ugovora barem približno može izračunati?

3. Treba li članak 10. stavak 2. točku (s) Direktive 2008/48/EZ tumačiti na način da se u ugovoru o kreditu

a) moraju navesti i nacionalnim zakonodavstvom predviđena prava na otkaz stranaka ugovora o kreditu, osobito i pravo korisnika kredita na otkaz ugovora iz važnog razloga u skladu s člankom 314. BGB-a [(Građanski zakonik)] kada je riječ o ugovoru s rokom dospijeca?

b) za sva prava na otkaz stranaka tog ugovora mora uputiti na propisani rok i oblik obavijesti o otkazivanju prilikom ostvarivanja tih prava na otkazivanje ugovora o kreditu?

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (u daljnjem tekstu: Direktiva 2008/48), članak 10.

Navedena nacionalna pravila

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Uvodni zakon za Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: EGBGB), članak 247., stavci 3., 6. i 7.

Bürgerliches Gesetzbuch (Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: BGB), osobito članci 247., 288., 314., 355., 356. b, 357., 357. a, 358., 492. i 495.

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj je 19. prosinca 2015. s tuženikom zaključio ugovor o kreditu na neto iznos ugovora o kreditu u visini od 10 671,63 eura koji je bio namijenjen kupnji motornog vozila VW Passat Variant 2,0 TDI u privatne svrhe.
- 2 Prodavatelj vozila bio je autosalon u Sindelfingenu. Kupovna cijena iznosila je 15 200 eura. Tužitelj je prodavatelju platio predujam u iznosu od 5 000 eura te je preostali iznos u visini od 10 200 eura kao i jednokratni iznos na ime osiguranja otplate preostalog duga u iznosu od 471,63 eura, sveukupno dakle 10 671,63 eura, financirao prethodno navedenim kreditom.
- 3 Tuženik je u pripremu i sklapanje ugovora o kreditu uključio i prodavatelja. Prodavatelj je posebice djelovao kao tuženikov kreditni posrednik u sklapanju kredita i koristio je obrasce ugovora koje mu je tuženik stavio na raspolaganje. Ugovorom o kreditu ugovoreno je da je tužitelj dužan otplatiti svotu kredita u 48 jednakih mjesečnih obroka počevši od 15. veljače 2016. i završnom obroku koji dopijeva 16. veljače 2020.
- 4 Tužitelj je ugovorene obroke redovito plaćao. Međutim, dopisom od 22. siječnja 2019. povukao je svoju izjavu volje usmjerenu na sklapanje ugovora o kreditu. Tuženik je to povlačenje odbio.
- 5 Tužitelj smatra da je ugovor o kreditu povlačenjem od 22. siječnja 2019. preinačen u obvezu povrata. On stoga tužbom zahtijeva utvrđenje da od 22. siječnja 2019. više nije obavezan tuženiku otplaćivati obroke kredita. Osim toga, on od tuženika zahtijeva povrat do sada plaćenih mu obroka kao i povrat predujma plaćenog prodavatelju, oboje istodobno uz povrat kupljenog vozila.
- 6 Tuženik pak drži da je obavijest o povlačenju iz ugovora zakašnjela i da povlačenje stoga nije valjano. Osim toga zastupa stajalište da kreditni odnos i nadalje postoji u neotkazanom obliku te zahtijeva da se tužba odbije.

Kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 7 Ishod spora ovisi o odgovoru na prethodna pitanja koja se odnose na tumačenje članka 10. stavka 2. točaka (l), (r) i (s) Direktive 2008/48.

Ako je povlačenje iz ugovora o kreditu bilo valjano, tužitelj u skladu s člancima 495. stavkom 1., i 355. stavkom 1. BGB-a više ne bi bio vezan ugovorom o kreditu i ne bi dugovao daljnje obroke kredita. Naime, u skladu s člankom 495. stavkom 1. BGB-a korisnik kredita u slučaju ugovora o potrošačkom kreditu ima pravo povlačenja iz ugovora o kreditu u skladu s člankom 355. BGB-a. U skladu s člankom 355. stavkom 1. BGB-a potrošač i poduzetnik više nisu vezani svojim izjavama volje usmjerenim na sklapanje ugovora ako je potrošač svoju izjavu volje pravodobno povukao.

- 8 Osim toga, tužitelj bi mogao u skladu s člankom 357. a („Pravne posljedice povlačenja iz ugovora o financijskim uslugama”) stavkom 1. BGB-a zahtijevati povrat kreditnih obroka koji su do tada plaćeni tuženiku. Prema toj se odredbi primljena plaćanja moraju vratiti najkasnije u roku od 30 dana.
- 9 U slučaju valjanosti povlačenja iz ugovora, tužitelj u skladu s člankom 358. stavkom 2. BGB-a više ne bi bio vezan ni kupoprodajnim ugovorom. Ta odredba predviđa da potrošač, ako je valjano povukao svoju izjavu volje usmjerenu na sklapanje ugovora o potrošačkom kreditu, nije više vezan ni svojom izjavom volje usmjerenom na sklapanje ugovora o isporuci robe koja je povezana s tim ugovorom o potrošačkom kreditu. Kod ugovora o kupoprodaji i ugovora o kreditu riječ je o povezanim ugovorima u smislu članka 358. stavka 3. BGB-a.
- 10 Tužitelj bi tada mogao od tuženika u skladu s člancima 358. stavkom 4. prvom rečenicom i 357. stavkom 1. BGB-a zahtijevati i povrat predujma koji je platio prodavatelju jer se raskid financiranog ugovora u skladu s člankom 358. stavkom 4. petom rečenicom BGB-a treba odvijati isključivo između korisnika kredita i davatelja kredita. Članak 358. stavak 4. prva rečenica BGB-a u pogledu raskida povezanog ugovora upućuje, među ostalim, na članak 357. stavak 1. BGB-a. Taj članak uređuje pravne posljedice povlačenja iz ugovora koji nisu ugovori o financijskim uslugama i predviđa da se primljena plaćanja moraju vratiti najkasnije u roku 14 dana.
- 11 Za valjanost tužiteljeve obavijesti o povlačenju iz ugovora zahtijeva se da člankom 355. stavkom 2. prvom rečenicom BGB-a predviđeni rok od dva tjedna za povlačenje iz ugovora u slučaju obavijesti o povlačenju 22. siječnja 2019. još nije istekao. U skladu s člankom 356. b stavkom 2. prvom rečenicom BGB-a, rok za povlačenje iz ugovora, međutim, ne počinje teći ako ugovor o kreditu ne sadržava sve obvezne informacije u skladu s člankom 492. stavkom 2. BGB-a i člankom 247. stavcima 6. do 13. EGBGB-a. U takvom slučaju rok u skladu s člankom 356. b stavkom 2. drugom rečenicom počinje teći tek kada se obvezne informacije naknadno upotpune.
- 12 U predmetnom bi slučaju naročito trebalo smatrati da obvezne informacije nisu potpune ako u ugovoru o kreditu, u skladu sa zahtjevima, nije sadržana barem jedna od obveznih informacija u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkama (l), (r) ili (s) Direktive 2008/48 (odnosno jedna od obveznih informacija u skladu s odgovarajućim nacionalnim odredbama članka 247. stavka 6. podstavka 1. točke 1., stavka 3. podstavka 1. točke 11. EGBGB-a; članka 247. stavka 6. podstavka 1. točke 5. EGBGB-a; članka 247. stavka 7. točke 3. EGBGB-a).

Prethodna pitanja 1.a) i 1.b)

- 13 Prema nacionalnom pravilu iz članka 247. stavka 6. podstavka 1. točke 1., stavka 3. podstavka 1. točke 11. EGBGB-a, zatezna kamatna stopa i mjere za njezinu prilagodbu moraju biti jasno i razumljivo navedeni.

- 14 U ovom predmetu se u ugovoru o kreditu s tim u vezi navodi sljedeće:
- „Nakon otkaza ugovora naplatit ćemo Vam zakonsku zateznu kamatnu stopu. Godišnja zatezna kamatna stopa iznosi 5 postotnih bodova iznad osnovne kamatne stope.”
- 15 U nacionalnoj sudskoj praksi i literaturi postoje različita shvaćanja o tome koliko konkretne moraju biti informacije u ugovoru prema članku 247. stavku 6. podstavku 1. točki 1. i stavku 3. podstavku 1. točki 11 EGBGB. Prema raširenom shvaćanju dovoljno je navesti zakonsku odredbu iz članka 288. stavka 1. druge rečenice BGB-a prema kojoj zatezna kamatna stopa iznosi pet postotnih bodova iznad osnovne kamatne stope. Prema drugom shvaćanju potrebno je navesti apsolutnu vrijednost važeće stope zateznih kamata i konkretno objasniti kako se zatezna kamatna stopa prilagođava.
- 16 Za tumačenje nacionalnog zakonodavstva odlučujuće je pitanje razumijevanja zahtjeva navedenog u članku 10. stavku 2. točki (l) Direktive 2008/48, kojim se uređuje to područje, prema kojem se u ugovoru o kreditu jasno i sažeto mora navesti „kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju zakašnjelih uplata, kako je primjenljiva u trenutku sklapanja ugovora o kreditu i mjere za njezinu prilagodbu”.
- 17 Moglo bi se smatrati da je u smislu ispunjenja zahtjeva iz odredbe te direktive dovoljno da se u ugovor uključi sadržaj zakonske odredbe o zateznim kamatama iz nacionalnog zakonodavstva (ovdje članak 288. stavak 1. rečenica 2. BGB-a).
- 18 Međutim, takvo razumijevanje članka 10. stavka 2. točke (l) Direktive 2008/48 nije uvjerljivo. Dodatak koji je za razliku od nacionalnog pravila sadržan u toj direktivi „kako je primjenljiva u trenutku sklapanja ugovora o kreditu” i zahtjev jasnoće i sažetosti mogli bi govoriti u prilogu tomu da se aktualna primjenjiva zatezna kamatna stopa mora navesti što je moguće točnije, dakle ili u obliku apsolutne vrijednosti ili se barem aktualna visina primjenjive osnovne kamatne stope u skladu s člankom 247. BGB-a mora navesti kao apsolutna vrijednost jer potrošač onda aktualnu zateznu kamatnu stopu može utvrditi jednostavnim zbrajanjem (+ 5 postotnih bodova).
- 19 Direktivom zadana jasnoća i sažetost mogla bi možda zahtijevati i to da se mehanizam prilagodbe zatezne kamatne stope mora objasniti, odnosno navesti da zatezna kamatna stopa prema nacionalnom zakonodavstvu u skladu s člancima 247. i 288. stavkom 1. BGB-a iznosi pet postotnih bodova iznad osnovne kamatne stope koju Deutsche Bundesbank (Njemačka savezna banka) objavljuje svakih šest mjeseci, ili se barem mora uputiti na članak 288. stavak 1., drugu rečenicu BGB-a i na članak 247. BGB-a jer se iz tih odredaba može razabrati prilagodba zatezne kamatne stope.
- 20 Ta su pitanja u spornom slučaju relevantna za odlučivanje. Naime, ako se potvrdno odgovori na jedno od dvaju prethodnih pitanja 1 a) i b), onda navođenje obveznih informacija predviđenih u članku 247. stavku 6. podstavku 1. točki 1.,

stavku 3. podstavku 1. točki 11. EGBGB-a u ovom predmetu nije potpuno i povlačenje iz ugovora koje je tužitelj izjavio time je bilo pravodobno i valjano.

- 21 Naime, u ugovoru o kreditu nedostaje informacija o primjenjivoj zateznoj kamatnoj stopi ili barem primjenjivoj referentnoj kamatnoj stopi (osnovna kamatna stopa u skladu s člankom 247. BGB-a) u obliku apsolutne vrijednosti. Isto se tako u ugovoru o kreditu nije objasnio ni mehanizam prilagodbe zatezne kamatne stope.

2. prethodno pitanje

- 22 U skladu s nacionalnim pravilom iz članka 247. stavka 7. podstavka 1. točke 3. EGBGB-a u ugovoru o potrošačkom kreditu mora se jasno i razumljivo navesti:

„uvjete i metodu izračuna prava na kompenzaciju zbog prijevremene otplate, ako davatelj kredita namjerava istaknuti taj zahtjev u slučaju da korisnik kredita prijevremeno otplati kredit.”

- 23 U ovom predmetu se u tom smislu u ugovoru o kreditu navodi sljedeće:

„a) Korisnik kredita može u bilo kojem trenutku u cijelosti ili djelomice prijevremeno ispuniti svoje obveze iz ovog ugovora. [...]

b) [...]

c) Za štetu izravno povezanu s prijevremenom otplatom banka može zahtijevati primjerenu kompenzaciju zbog prijevremene otplate. Banka će štetu obračunati u skladu s financijsko-matematičkim okvirnim uvjetima koje je propisao Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) i koji posebice u obzir uzimaju:

- u međuvremenu promijenjenu visinu kamata
- izvorno ugovorene obroke otplate kredita,
- izgubljenu dobit banke,
- administrativni trošak (naknada za obradu) povezan s prijevremenom otplatom kao i
- uslijed prijevremene otplate uštedene troškove rizika i administrativne troškove.

Na taj način izračunana kompenzacija za prijevremenu otplatu umanjuje se, ako je viša, na niži od sljedeća dva iznosa:

- 1 posto, odnosno ako je razdoblje između prijevremene i ugovorene otplate kraće od godine dana 0,5 posto prijevremeno otplaćenog iznosa,
 - iznos stope zaduživanja koju bi korisnik kredita platio u razdoblju između prijevremene i ugovorene otplate.”
- 24 Dakle, iz prethodno navedene odredbe predmetnog ugovora o kreditu proizlazi da je tuženik namjeravao, u slučaju prijevremene otplate istaknuti zahtjev za kompenzaciju po toj osnovi. Time je u skladu s člankom 247. stavkom 7. točkom 3. EGBGB-a morao navesti obvezne elemente. Stoga je za odlučivanje relevantno jesu li u spornom slučaju u potpunosti navedene ugovorne obvezne informacije o uvjetima i metodi obračuna u pogledu prava na kompenzaciju zbog prijevremene otplate.
- 25 Zahtjevi iz članka 247. stavka 7. točke 3. EGBGB- a u pogledu obveznih informacija u nacionalnom se zakonodavstvu i literaturi različito tumače.
- 26 Prema raširenom shvaćanju u tom je smislu dovoljno ako davatelj kredita u grubo navede parametre bitne za izračun kompenzacije za prijevremenu otplatu. Prema sudskoj praksi Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) metoda izračuna je u dovoljnoj mjeri transparentno i sažeto prikazana ako su navedeni određeni parametri, točnije visina kamata koja se u međuvremenu promijenila, izvorno ugovoreni obroci otplate kredita, izgubljena dobit banke, uslijed prijevremene otplate uštedeni troškovi rizika i administrativni troškovi kao i administrativni trošak povezan s prijevremenom otplatom.
- 27 Prema suprotnom shvaćanju potrebno je da se u ugovoru navede konkretna i potrošaču razumljiva metoda izračuna prava na kompenzaciju za prijevremenu otplatu kako bi se prosječno obrazovanom potrošaču omogućilo da visinu kompenzacije za prijevremenu otplatu barem grubo procijeni na temelju navoda iz ugovora. S tim u skladu, puko navođenje faktora koji se moraju uzeti u obzir prilikom izračuna ne bi bilo dovoljno u smislu obveznih informacija jer iznosi koji se odnose na pojedine faktore korisniku kredita nisu poznati i prosječni potrošač te faktore ne može staviti u međusoban odnos.
- 28 Za tumačenje nacionalnog zakonodavstva stoga je odlučujuće pitanje razumijevanja zahtjeva iz članka 10. stavka 2. točke (r) Direktive 2008/48, kojim se uređuje to područje, da se „informacije o pravu vjerovnika na kompenzaciju i način na koji će se utvrđivati ta kompenzacija” moraju navesti u jasnom i sažetom obliku.
- 29 Moguće je tumačenje da se u svrhu objašnjenja načina izračuna dugovane kompenzacije može pozivati na načela sudske prakse i faktore izračuna koji se pritom trebaju uzeti u obzir, a da se pritom ne navede konkretan način izračuna.
- 30 Takvo tumačenje članka 10. stavka 2. točke (r) Direktive 2008/48 međutim nije uvjerljivo. Tako bi se formulacija da informacije moraju biti navedene u jasnom i

sažetom obliku mogla tumačiti i na način da se mora navesti konkretan i potrošaču razumljiv način izračuna. U tom bi smjeru mogla ići uvodna izjava 39. Direktive 2008/48, prema kojoj bi izračun kompenzacije dugovane davatelju kredita trebao biti transparentan i razumljiv potrošaču već prije sklapanja ugovora, a u svakom slučaju tijekom stupanja ugovora na snagu, kao i da, osim toga, mora biti lako primjenjiva za davatelja kredita te nadležnim nadzornim tijelima mora olakšati provjeru kompenzacije.

- 31 To je pitanje u ovom sporu relevantno za odlučivanje. U slučaju potvrđnog odgovora na drugo prethodno pitanje, obavezne informacije propisane u članku 247. stavku 7. točki 3. EGBGB-a u ovom predmetu nisu dane u skladu sa zahtjevima te je povlačenje koje je tužitelj izjavio bilo pravodobno i valjano.

Prethodna pitanja 3. a) i 3.b)

- 32 Prema nacionalnoj odredbi iz članka 247. stavka 6. podstavka 1. točke 5. EGBGB-a „postupak kojeg se potrebno pridržavati pri otkazu ugovora” mora se jasno i razumljivo navesti.
- 33 U ovom predmetu se u ugovoru o kreditu u tom smislu navodi pod kojim uvjetima postoji pravo davatelja kredita na otkaz ugovora o kreditu iz važnog razloga. U ugovoru se, međutim, ne navodi koji se oblik primjenjuje za otkaz davatelja kredita, a naročito se ne navodi da se otkaz prema nacionalnoj odredbi iz članka 492. stavka 5. BGB-a mora dati na trajnom mediju. Isto se tako ne navodi ni informacija koji se rok primjenjuje na otkaz banke, primjerice navodom „bez otkaznog roka” ili navodom određenog roka.
- 34 U ugovoru o kreditu uopće nije spomenuto pravo korisnika kredita na otkaz iz važnog razloga u skladu s člankom 314. BGB-a koje je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom kojim se uređuju trajni obvezni odnosi i time predmetni ugovor o kreditu sklopljen s rokom dospeljeća. Isto se tako ne daje ni informacija o postupku kojeg se potrebno pridržavati (naročito oblik i rok) u slučaju otkaza korisnika kredita.
- 35 O zahtjevima u pogledu obveznih informacija u skladu s člankom 247. stavkom 6. podstavkom 1. točkom 5. EGBGB-a postoje različita shvaćanja. To se ponajprije odnosi na pitanje, mora li se u slučaju ugovora o kreditu sklopljenih s rokom dospeljeća uopće uputiti na mogućnost otkaza iz važnog razloga u skladu s člankom 314. BGB-a.
- 36 Prema jednom shvaćanju, kada je riječ o ugovorima o kreditu koji su sklopljeni s rokom dospeljeća, mora se obavijestiti samo o pravu korisnika kredita na redovan otkaz predviđenom u članku 13. stavku 1. Direktive 2008/48, ali ne i o pravu korisnika kredita na izvanredni otkaz koje je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom u članku 314. BGB-a. U tu se svrhu, među ostalim, upućuje na uvodnu izjavu 33. Direktive 2008/48 i na sustavni kontekst. Još je ekstenzivnije shvaćanje prema kojem se članak 247. stavak 6. podstavak 1. točka 5. EGBGB-a u

skladu s direktivom mora tumačiti na način da se obavijestiti smije samo o potpuno usklađenim tom direktivom predviđenim pravima na otkaz, a prava na otkaz koja su predviđena samo nacionalnim pravom uopće se ne smiju uključiti u obvezne informacije. Takvo se stajalište, među ostalim, obrazlaže s ciljem usporedivosti sadržaja ugovora i jedinstvenošću informativnog materijala u svim državama članicama.

- 37 Prema protivnom shvaćanju, banka mora korisniku kredita, a u svakom slučaju kada je riječ o ugovorima s rokom dospijea, dati informacije i o pravu na izvanredni otkaz koje je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom u članku 314. BGB-a.
- 38 U pogledu opsega obveznih informacija u skladu s člankom 247. stavkom 6. podstavkom 1. točkom 5. EGBGB-a sporno je nadalje pitanje, je li potrebno potrošača uputiti na zahtjeve u pogledu oblika i rokova za prava na otkaz koja su predviđena samo nacionalnim zakonodavstvom.
- 39 Prema prethodno navedenom restriktivnom shvaćanju, prema kojem se nacionalna prava na otkaz prilikom navođenja obveznih informacija u skladu s člankom 247. stavkom 6. podstavkom 1. točkom 5. EGBGB-a ne smiju spomenuti ili se barem ne moraju spomenuti, smatra se štoviše da su i informacije o formalnim zahtjevima pri ostvarivanju prava na otkaz predviđenih nacionalnim zakonodavstvom suviše.
- 40 Protivno shvaćanje drži nužnim da se potrošača obavijesti o tome u kojem obliku i u kojem roku stranke ugovora o kreditu moraju ostvariti svoja prava i misli da se u to osobito ubraja i obavijest o tome da se otkaz davatelja kredita u skladu s člankom 492. stavkom 5. BGB-a mora predati na trajnom mediju. U tu se svrhu ističu tekst članka 10. stavka 2. točke (s) Direktive 2008/48, cilj osiguravanja visoke zaštite potrošača i okolnost da članak 10. Direktive 2008/48 ne razlikuje prava na otkaz davatelja kredita i prava na otkaz korisnika kredita.
- 41 Za tumačenje nacionalnog zakonodavstva time je odlučujuće pitanje razumijevanja zahtjeva iz članka 10. stavka 2. točke (s) Direktive 2008/48, kojim se uređuje to područje, da se „postupak koji treba slijediti prilikom ostvarivanja prava na otkazivanje ugovora o kreditu” mora navesti jasno i sažeto.
- 42 Članak 10. stavak 2. točka (s) Direktive 2008/48 mogla bi se s obzirom na cilj potpunog usklađivanja u skladu s uvodnom izjavom 9. Direktive 2008/48 tumačiti tako da je zakonodavac svjesno i nadalje želio dopustiti prava na otkaz predviđena nacionalnim zakonodavstvima, ali da se potrošač mora obavijestiti samo o pravima na otkaz koja su predviđena samom Direktivom. U prilog tomu bi osobito mogao govoriti cilj spomenut u uvodnoj izjavi 8. Direktive 2008/48 „odvijanje slobodnog kretanja kreditnih ponuda prema optimalnim uvjetima i za one koji nude te kredite”.
- 43 Taj zaključak, međutim, nije uvjerljiv. Zbog isto tako u uvodnoj izjavi 8. Direktive 2008/48 naglašenog cilja „ponude dovoljnog stupnja zaštite potrošača”

moglo bi se činiti potrebnim da se potrošača obavijesti i o pravima na otkaz koja su predviđena nacionalnim zakonodavstvom kao i o formalnim uvjetima koji se pritom primjenjuju. U prilog tom shvaćanju mogla bi govoriti uvodna izjava 24. Direktive 2008/48, prema kojoj potrošač prije sklapanja ugovora treba dobiti „sveobuhvatne” informacije, kao i uvodna izjava 31. Direktive 2008/48, prema kojoj bi ugovor o kreditu trebao sadržavati sve potrebne informacije o pravima i obvezama koje za potrošača proizlaze iz ugovora o kreditu u jasnom i sažetom obliku.

- 44 Pitanja su u spornom slučaju relevantna za odlučivanje. Ako se na jedno od dvaju prethodnih pitanja 3. a) i b) potvrdno odgovori, člankom 247. stavkom 6. podstavkom 1. točkom 5. propisane obvezne informacije u ovom predmetu nisu navedene u skladu sa zahtjevima te je povlačenje iz ugovora koje je tužitelj izjavio bilo pravodobno i valjano.